Mark

Renhållningsordning för Marks kommun

Del 2 Föreskrifter om avfallshantering

Antagen av kommunfullmäktige 28 april 2011, § 48.

Mark

DEL 2
FÖRESKRIFTER OM
AVFALLSHANTERING

RENHÅLLNINGSORDNING FÖR MARKS KOMMUN

Del 2 Föreskrifter om avfallshantering

Föreskrifter för avfallshantering i Marks kommun

Antagen av kommunfullmäktige 28 april 2011, § 48.

Innehåll

1-4 § Inledande föreskrifter 4
1 § Gällande bestämmelser 4
2 § Kommunens avfallsansvar 4
3 § Kommunens avfallsorganisation 5
4 § Fastighetsinnehavares ansvar mm 5
5-11 § Föreskrifter för hushållsavfall, kylmöbler och batterier 6
5 § Allmänna föreskrifter 6
6 § Hushållssopor 8
7 § Grovavfall och kylmöbler 9
8 § Trädgårdsavfall 10
9 § Latrin och toalettavfall 11
10 § Hushållens farliga avfall 11
11 § Slam från enskild anläggning 11
12-14 § Annat avfall än hushållsavfall 12
12 § Avfall som ingår i producentansvar 12
13 § Uppgifter om avfall från yrkesverksamhet 12
14 § Farligt avfall 13
15-19 § Undantag från renhållningsordningens föreskrifter 13
15 § Anmälan, prövning och avgifter 13
16 § Omhändertagande av avfall på fastighet 13
17 § Befrielse från hämtning och tömning 15
18 § Förlängt hämtningsintervall 16
19 § Uppehåll i hämtningen 16
20-21 § Ikraftträdande och övergångsbestämmelser 17
20 § Ikraftträdande 17
21 § Övergångsbestämmelser 17
Bilaga 1 till Renhållningsordning för Marks Kommun 18

Föreskrifter om avfallshantering för Marks kommun

1-4 § Inledande föreskrifter

1 § Gällande bestämmelser

För kommunens avfallshantering gäller bestämmelserna i Miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2001:1063), föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av Miljöbalken, samt andra författningar (Avfallsförordningen SFS 2001:1063 med ändringar till SFS 2006:1183). Därutöver gäller föreskrifterna i denna renhållningsordning.

För avfall som transporteras till avfallsanläggning utanför kommunen gäller dessutom särskilda bestämmelser utfärdade av den åt vilken Marks kommun uppdragit att ansvara för avfallets återvinning och bortskaffande.

Till renhållningsordningen hör kommunens avfallsplan i vilken finns uppgifter om avfall och om åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet.

Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.

2 § Kommunens avfallsansvar

2.1 Hushållsavfall, kylmöbler och batterier

Kommunens renhållningsansvar omfattar hantering av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samt insamling och transport av kasserade kylskåp, frysar samt batterier.

När avfall ska transporteras genom kommunens försorg, får det inte komposteras eller grävas ned eller på annat sätt återvinnas eller bortskaffas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren[1]; ej heller får någon annan än kommunen eller den kommunen anlitar för ändamålet ta befattning med transporten[2].

2.2 Avfall med producentansvar

Avfall som omfattas av producentansvar, såsom tidningar och olika förpackningar som sorterats ut av hushåll och andra förbrukare, ingår inte i kommunens renhållningsansvar. Information om vad som gäller för insamling av returpapper och förpackningar finns i 12 § och i bilaga 1.

---

1 Källa: 15 kap. 18 § miljöbalken (SFS 1998:808).

2 Källa: 15 kap. 21 § miljöbalken (SFS 1998:808).

3 § Kommunens avfallsorganisation

Teknik- och servicenämnden har verksamhetsansvaret för avfallshanteringen och får utfärda bestämmelser som kompletterar renhållningsordningen samt revidera fotnoter och bilaga 1.

Avfallshanteringen utförs av kommunens teknik- och serviceförvaltning och av entreprenör (nedan benämnd entreprenören) som anlitas av teknik- och servicenämnden.

3.1 Tillsyn över avfallshanteringen

Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. Miljöbalken och enligt föreskrifter utfärdade med stöd av Miljöbalken utförs av miljönämnden.

4 § Fastighetsinnehavares ansvar mm

4.1 Ansvarig

Alla (enskilda, hushåll, företag m.fl.) har ansvar för att hantera sitt avfall så att risk för skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer och så att återvinning och miljösäker behandling underlättas.

Ansvarig gentemot kommunen är innehavaren av den fastighet där avfallet uppkommer. Efter medgivande av teknik- och servicenämnden kan fastighetsinnehavare överlåta ansvaret på annan som bor eller brukar fastigheten. Ändring av ägandeförhållandena eller annan ändring som berör avfallshanteringen ska snarast anmälas till teknik- och servicenämnden.

4.2 Avgifter

Avgifter för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg ska erläggas enligt taxa som antagits av kommunfullmäktige med stöd av 27 kap. 4 § Miljöbalken.

Fastighetsinnehavare är avgiftsskyldig om annat inte avtalats med teknik- och servicenämnden. För avfall som lämnas direkt till avfallsanläggning är normalt avfallslämnaren avgiftsskyldig.

Även om fastighetsinnehavaren befriats från skyldigheten enligt 17.1 § och 17.2 § att lämna visst avfall till entreprenören för borttransport så debiteras fastighetsinnehavaren den fasta avgiften (grundavgift) enligt renhållningstaxan. Den fasta avgiften (grundavgiften) betalas av alla abonnenter och baseras på de kostnader som bland annat avser;

- Återvinningscentral
- Hantering av återvinningsbart material som ej omfattas av producentansvaret
- Hantering och insamling av hushållens farliga avfall och kylmöbler
- Avfallsplanering

- Den administration som är oberoende av hur mycket avfall som abonnenten genererar
- Avslutningsåtgärder vid avfallsanläggningen i Skene Skog och nedlagda tippar
- Lakvattenhantering vid Skene Skog och nedlagda tippar
- Ambulerande återvinningscentral med grovavfallshämtning och miljöbil för insamling av farligt avfall.

4.3 Sortering

Fastighetsinnehavare är skyldig att sortera ut sådant av teknik- och servicenämnden specificerat avfall som på grund av art och sammansättning ska hanteras separat samt lämna avfallet för återvinning eller annat omhändertagande i enlighet med nämndens anvisningar.

Vissa anvisningar finns i renhållningsordningens föreskrifter och i dess bilaga 1, men kan också förekomma som separata anvisningar om hur olika avfall ska sorteras och hanteras.

4.4 Information

Fastighetsinnehavare är skyldig att i erforderlig omfattning informera den eller de som bor i eller är verksam i fastighet om gällande regler för avfallshantering.

4.5 Abonnemang

Det åligger fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren att muntligt eller skriftligt teckna abonnemang på förekommande renhållningsuppdrag hos teknik- och servicenämnden.

4.6 Eldning

Eldning av hushållsavfall och grovsopor får inte förekomma vare sig utomhus eller i pannanläggning etc.

5-11 § Föreskrifter för hushållsavfall, kylmöbler och batterier

5 § Allmänna föreskrifter

5.1 Hämtningsområden

Kommunen utgör ett sammanhängande hämtningsområde.

5.2 Hämtningsplats

Hämtning sker normalt vid innehavares fastighet och från fastighetens avfallsutrymme eller behållarplats om annan plats inte anges i 5-11 § eller har

anvisats av teknik- och servicenämnden. Föreligger trafiktekniska svårigheter får nämnden besluta att hämtning ska ske från fastigheten närbelägen plats.

Vid hämtning med robotarm, kran, lift, sopsug, och dylikt eller där avfallet vägs vid hämtning gäller särskilda anvisningar som meddelas av teknik- och servicenämnden.

5.3 Avfallsutrymme, behållarplats, hämtningsväg[3] mm

Avstånd mellan avfallsutrymme eller behållarplats (definition i bil 1 A.6) och uppställningsplats för hämtningsfordon bör inte överstiga 50 meter. För en- eller tvåbostadshus gäller att behållarplatsen bör vara belägen vid fastighetsgräns eller tomtgräns så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt. För behållare större än 400 liter med hjul ska dragvägen vara plan och avståndet mellan soprumsdörr och fordon får inte överstiga 10 meter.

Maskinell anordning (komprimator, växlare, transportband, hiss och dyl.) i soputrymmen ska vara godkänd av teknik- och servicenämnden. Skötsel och underhåll av soputrymmen och installationer sker genom fastighetsinnehavarens försorg

Behållare ska vara så uppställd att hämtning underlättas. Väg till behållare ska hållas lätt framkomlig och vara hårdgjord. Vintertid ska väg snöröjas och hållas halkfri samt säckhållare och behållare friläggas från snö. Behållare ska vara placerad så att den kan hämtas med kärra. Väg som utnyttjas för hämtning ska hållas i sådant skick att den är körbar för hämtningsfordon. Vändmöjlighet ska finnas.

Under tid som väg inte är framkomlig för entreprenörens hämtningsfordon placeras behållare enligt anvisning från teknik- och serviceförvaltningen. Tvist om vägs framkomlighet och därmed sammanhängande frågor avgörs av teknik- och servicenämnden.

5.4 Behållare

Teknik- och servicenämnden föreskriver typ och storlek av behållare som ska användas för olika avfall. Fastighetsinnehavaren kan beställa den storlek som närmast motsvarar sitt behov. Nämnden får dock besluta om annan storlek om fastighetsinnehavarens normala avfallsmängd kräver det.

Hjulförsedda plastkärl ägs, underhålls och rengörs av fastighetsinnehavaren. Rengöring ska ske vid behov dock minst en gång per år. Storbehållare (rullflak, container o dylikt) ägs och underhålls av entreprenören, vilken också svarar för att de rengörs vid behov, dock minst en gång per år.

---

[3] Om soputrymmen och hämtningsvägar finns bestämmelser i BFS 1998:38 – BBR 7.

5.5 Tillträde

Entreprenören ska ha tillträde till utrymmen där hämtning ska ske. Erforderliga nycklar, portkoder o dylikt tillhandahålls av fastighetsinnehavare.

5.6 Borttransport från egen fastighet[4]

Avfall som kommunen inte regelmässigt hämtar vid fastigheten, och som inte får återvinnas eller bortskaffas av fastighetsinnehavaren, får denne själv transportera bort till anvisad plats. Borttransport ska ske så ofta och på sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Borttransport kan beställas av entreprenören.

5.7 Gemensam sopbehållare eller avfallslösning

Gemensam sopbehållare kan, efter skriftlig ansökan till teknik- och servicenämnden, få nyttjas av närboende fastighetsinnehavare om:

- antalet hushåll är högst tre med tillsammans högst sex personer,
- fastigheterna är gränsgrannar, eventuellt med mellanliggande väg, och
- om soporna ryms i behållare av storlek som normalt används i området.

Flera fastighetsinnehavare kan få ordna gemensam avfallslösning under förutsättning att förening finns eller bildas enligt teknik- och servicenämndens anvisning och lämplig plats för källsorteringsstation är tillgänglig (bil 1 A.12).

6 § Hushållssopor

6.1 Sortering och förvaring

Hushållssopor sorteras och delas upp i två fraktioner: "matavfall" (biologiskt nedbrytbart) respektive "övrigt" (främst brännbart). Sorterade sopor förvaras i avvaktan på hämtning i föreskriven behållare.

6.2 Paketering mm

Matavfallet respektive övriga sopor ska emballeras i plastpåsar som tillhandahålls av teknik- och servicenämnden: svarta påsar för "matavfall" och vita[5] påsar för "övrigt". Påsar ska förslutas väl så att innehållet inte sprids.

Föremål som kan orsaka skär- och stickskador (t.ex. krossat glas, spik, nålar) ska läggas i styvt skyddshölje innan avfallet läggs i den vita påsen, dock inte om det är smittbärande avfall. Det smittbärande avfallet skall lämnas till apoteket. I sopnedkast får inte släppas ned föremål av sådan tyngd, storlek eller beskaffenhet i övrigt att skada eller annan olägenhet kan uppstå (jfr 7 §).

---

4 Gäller t.ex. grov- och trädgårdsavfall, kemikalier, läkemedelsrester, batterier mm enligt bil 1 C 2 samt hushållssopor och latrin som fastighetsinnehavaren efter överenskommelse med teknik- och servicenämnden ska avlämna på anvisad plats.

5 Eller annan ljusfärgad plastpåse som är hållbar och kan förslutas väl.

6.3 Fyllnadsgrad, vikt, extra hämtning mm

Sopbehållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas eller locket läggas på. Den får heller inte vara så tung att det blir svårigheter att transportera den till hämtningsfordonet. Acceptabla volymvikter för behållare som hanteras manuellt anges i bilaga 1 C 3.

Fastighetsinnehavare som lämnar för tung eller överfylld behållare eller felsorterat avfall eller behållare som innehåller dåligt emballerat avfall kan komma att debiteras särskild avgift (jfr kommunens renhållningstaxa).

6.4 Hämtningsplats

Vid en- och tvåbostadshus ska rullbart kärl vara placerat vid tomtgräns mot körbar väg[6] senast kl 06.00 på hämtningsdagen så att hämtning kan utföras med sidlastande eller baklastande fordon. I undantagsfall och efter prövning av teknik- och servicenämnden kan annan placering godtas.

6.5 Hämtningsintervall

Inom ett och samma område ska samma system för uppsamling av avfall samt samma hämtningsintervall eftersträvas.

Vid helårsbostad, en- eller flerfamiljshus, utförs hämtning normalt varannan vecka året runt. Vid fritidsbostad, i de områden som omfattas av hämtning, utförs tio hämtningar per år fördelat under månaderna maj t.o.m. september. För att ha månadstömning eller kvartalstömning krävs det kompostring av matavfallet och anmälan till miljönämnden.

Då två udda veckor infaller i rad kommer sophämtningen att skjutas fram en vecka. I samband med detta kommer en säck att delas ut till varje abonnent vid tömningen innan framskjutningen av sophämtningen sker. Säcken hämtas vid första hämtningen efter den framskjutna veckan. Hämtningen av säcken medför ingen extra kostnad för abonnenten.

7 § Grovavfall och kylmöbler

7.1 Förvaring mm

Grovavfall samt kasserade kylskåp och frysar förvaras så att enheterna kan omhändertas var för sig samt i övrigt hanteras så att återvinning av föremålen eller delar av dem inte försvåras.

Större mängd skärande/stickande avfall paketeras i styvt skyddshölje som märks med text som visar att avfallet är skärande/stickande. Vedaska från hushåll ska förpackas och hanteras på sådant sätt att avfallet inte kan förorsaka antändning

[6] Se bilaga A för definition av körbar väg. Körbar väg innebär bland annat att det ska finnas tillgång till vändplats och att vägen är dimensionerad för en total vikt på minst 26 ton.

eller annan skada. Vedaska från hushåll skall paketeras i vit påse och vara väl försluten. Påsen skall läggas bland hushållssoporna.

7.2 Hämtning

Fastighetsinnehavare kan efter beställning hos entreprenören få avfall i 7.1 hämtat vid fastigheten en gång per kalendermånad. Grovavfallet är kostnadsfritt upp till 1-3 enheter (se särskilda anvisningar) medan för kyl- och frysskåp tas en avgift ut. Mer information om priser finns i renhållningstaxan. Avfallet ska vid behov märkas av fastighetsinnehavaren för att undvika missförstånd om vad som ska hämtas.

Vid flerbostad hämtas avfallet i grovavfallsrum eller på plats som överenskommits mellan fastighetsinnehavaren och teknik- och servicenämnden. Vid en- och tvåbostad hämtas grovavfall från plats som ligger inom fyra meter från den plats där sopbilen normalt kan stanna.

7.3 Avlämning

Enskilda hushåll får själva transportera bort grovavfall till kommunens avfallsanläggning, återvinningscentral eller annan av teknik- och servicenämnden anvisad plats där det ska sorteras enligt anvisningar.

8 § Trädgårdsavfall

8.1 Förvaring

Trädgårdsavfall ska förvaras skilt från övriga avfall så att det kan hanteras separat.

8.2 Hemkompostering och eldning

Trädgårdsavfall och annat vegetabiliskt avfall[7] bör komposteras eller flisas på egen fastighet om det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kompostanläggning ska placeras och skötas så att den inte ger upphov till olägenheter.

Torrt trädgårdsavfall som inte kan komposteras får eldas endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och det i övrigt inte strider mot författning. Föreskrifter om förbud mot eldning, helt eller delvis, som är utfärdade med stöd av räddningstjänstförordningen eller annan författning samt brandriskvarning ska beaktas.

8.3 Hämtning och avlämning

Fastighetsinnehavare kan beställa hämtning av trädgårdsavfall genom entreprenören.

---

[7] Till vegetabiliskt avfall räknas bl.a. potatisskal, blast och grönsaksrens. Information om lämplig utrustning för kompostering kan erhållas av miljönämnden eller teknik- och servicenämnden.

Enskilda hushåll får själv transportera bort trädgårdsavfall eller trädgårdskompost som inte nyttiggörs på fastigheten för avlämning på avfallsanläggningen Skene Skog.

9 § Latrin och toalettavfall

9.1 Kompostering

Latrin och toalettavfall ska i första hand omhändertas av fastighetsinnehavaren genom kompostering i multrumsanläggning eller komposteringsanläggning på fastigheten. Anmälan om kompostering ska göras till miljönämnden som lämnar information och anvisningar om hantering, metoder och utrustning.

9.2 Avlämning

Enskilda hushåll får själva transportera bort latrin som inte kan omhändertas på fastigheten för tömning på anvisad plats vid Skene avloppsreningsverk.

9.3 Latrinbehållare

Latrin som transporteras och töms genom fastighetsägarens försorg på anvisad plats på Skene avloppsreningsverk, skall vara emballerat i ett kärl eller behållare som underlättar tömningen och inte medför att något ovidkommande material som plast, kartong eller liknande medföljer in i avloppsreningsverket. Engångsförpackningar som emballerar latrin godkänns ej.

10 § Hushållens farliga avfall

Farligt avfall och batterier ska förvaras skilt från övriga avfall så att de kan omhändertas särskilt. Olika slag av farligt avfall får inte blandas.

Kemikalier, läkemedelsrester, batterier, lysrör o dylikt bör enskilda hushåll själv transportera bort för avlämning till de mottagare och/eller platser som anges i bilaga 1 C.2.

11 § Slam från enskild anläggning

11.1 Anläggningens utformning och skötsel

Enskild avloppsanläggning skall vara lättillgänglig för tömning. Anslutning för slang ska vara av typ som godkänts av teknik- och servicenämnden. Lock, manlucka o dylikt som måste öppnas vid tömning skall vara utformad för hantering av en man och inte väga mer än högst 25 kg.

Fastighetsinnehavare svarar för anläggningens skötsel och underhåll samt för att delar som måste öppnas är frilagda före tömning. När anläggning ligger utanför den egna tomten, eller då det av andra orsaker är oklart till vilken fastighet anläggningen hör, ska tömningsplatsen vara tydligt markerad med skylt som anger fastighetens beteckning.

Avståndet från uppställningsplats för slamsugningsfordon och brunnen/tanken som ska tömmas får inte överstiga 30 meter; dess botten bör inte ligga mer än

sex meter under uppställningsplatsens marknivå. Överstiger avståndet 30 meter kommer en extra avgift att tas ut.

11.2 Slamavskiljare och sluten tank

Tömning av slamavskiljare utförs 1 gång per år, för sluten tank och slam från minireningsverk utförs tömning vid behov dock minst 1 gång per år, vid permanentbostad och en gång vartannat år vid fritidsbostad. Ytterligare tömningar utförs efter behov på fastighetsinnehavares beställning.

BDT-avskiljare töms minst vart tredje år eller efter miljönämndens beslut.

Tömning utförs av entreprenör som anlitas av teknik- och servicenämnden.

11.3 Fettavskiljare

Fett från avskiljare vid affär, restaurang och liknande verksamhet ingår i begreppet hushållsavfall och därmed jämförligt avfall.

Tömning ska ske så att fett inte tillåts medfölja avloppsvattnet till kommunens avloppsnät.

Tömningsfrekvensen anpassas till anläggningens användning, typ och storlek. Tömning ska dock ske minst en gång per år och utföras av entreprenör som anlitas av teknik- och servicenämnden.

12-14 § Annat avfall än hushållsavfall[8]

12 § Avfall som ingår i producentansvar

Information om vad som gäller i kommunen för producenternas insamling av returpapper och förpackningar finns i bilaga 1.

En producent ska på begäran av kommunen lämna de uppgifter i fråga om förpackningsavfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs för renhållningsordning och avfallsplan.

13 § Uppgifter om avfall från yrkesverksamhet

13.1 Uppgifter för kommunens avfallsplanering[9]

Den som i kommunen bedriver yrkesmässig verksamhet som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall, ska på begäran av teknik- och servicenämnden lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för renhållningsordning och avfallsplan.

13.2 Uppgifter för kommunens tillsyn[8]

---

8 För produktionsavfall som uppkommer vid byggnation, rivningsarbeten, energiutvinning och annan industriell verksamhet se vissa anvisningar i bilaga 1 D.

9 Källa: 13 och 45 § Avfallsförordningen (SFS 2001:1063).

Den som i yrkesmässig verksamhet ger upphov till annat avfall än hushållsavfall samt den som yrkesmässigt omhändertar sådant avfall, ska, om avfallet lämnas till avfallsförbränningsanläggning eller för deponering, lämna uppgift till miljönämnden om:

1. avfallets art, sammansättning och mängd,
2. varifrån avfallet kommer, och
3. var avfallet lämnas.

Uppgiftsskyldighet gäller även den som yrkesmässigt transporterar annat avfall än hushållsavfall och som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt 29 och 34 § Avfallsförordningen.

14 § Farligt avfall

Information om vissa typer av farligt avfall finns i bilaga 1 D.2.

15-19 § Undantag från renhållningsordningens föreskrifter

15 § Anmälan, prövning och avgifter

15.1 Undantag som avser 16 § samt 17.1 och 17.3 i 17 §

Anmälan eller ansökan ska vara skriftlig samt lämnas till miljönämnden, vilken handlägger och prövar dessa frågor. Blankett för sådan anmälan eller ansökan kan avhämtas på miljökontoret.

För prövning, samt för tillsyn som föreskrivs med anledning av medgivet undantag, har miljönämnden rätt att ta ut avgift från fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren med stöd av 27 kap. Miljöbalken.

15.2 Undantag som avser 17.2 och 17.4 i 17 § samt 18 och 19 §

Anmälan eller ansökan ska vara skriftlig samt lämnas till teknik- och servicenämnden, som även handlägger och prövar dessa frågor. Blankett för sådan anmälan eller ansökan kan avhämtas på teknik- och serviceförvaltningen.

16 § Omhändertagande av avfall på fastighet

16.1 Anmälan och bedömning

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare, som avser att på fastigheten ta om hand annat avfall än trädgårdsavfall som uppkommit hos dem, ska anmäla detta (se 15.1). Miljönämnden föreskriver om hur anmälan ska utformas för att kunna:

a. bedöma om verksamheten/åtgärden lämpligen bör ske på fastigheten,
b. meddela lämpliga råd och anvisningar samt

c. ställa de krav som bedöms erforderliga för att undvika risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.
d. bedöma att anläggningen uppfyller dagens lagkrav.

16.2 Kompostering av köks/matavfall

Köks/matavfall får komposteras på fastigheten under förutsättning att:

a. gjord anmälan enligt 15.1,
b. avfallet kommer från bostadshus beläget på fastigheten,
c. komposteringen sker i isolerad behållare för året runt bruk samt
d. att komposten nyttiggörs på egen fastighet eller hanteras på annat sätt som anvisas av miljönämnden.

Gemensam kompostering för mer än en bostadsfastighet kan tillåtas om miljönämnden bedömer att det finns miljömässiga och praktiska skäl för en sådan samordnad lösning och mängden avfall inte överstiger 200 ton per år.

16.3 Omhändertagande av slam från enskild avloppsanläggning

Egen jordbruksfastighet

Slam och urin från bostad på egen jordbruksfastighet får komposteras, hygieniseras eller på annat sätt användas för jordförbättring; de förutsättningar som gäller är att:

a. anmälan enligt 15.1 är bekräftad av miljönämnden,
b. omhändertagandet sker på egen jordbruksfastighet på vilken bedrivs aktivt jordbruk,
c. fastighetsinnehavaren har tillgång till sug- och spridarutrustning för tömning och spridning av slammet/urinet.

Omhändertagande av slam från bostad som ligger utanför egen jordbruksfastighet kan tillåtas om miljönämnden bedömer att det finns miljömässiga och praktiska skäl för en sådan lösning.

Annan egen fastighet än jordbruksfastighet

Slam eller urin från bostad på annan egen fastighet än jordbruksfastighet får komposteras eller på annat sätt användas för jordförbättring; de förutsättningar som gäller är att:

a. anmälan enligt 15.1 är bekräftad av miljönämnden,
b. avloppsanläggning är försedd med särskild utrustning för tömning och dekantering av slammet samt
c. kompostering/lagring sker i isolerad behållare för året runt bruk eller att avtal tecknas med innehavare av egen jordbruksfastighet som har tillstånd att ta omhand slam/urin på sin fastighet.

16.4 Annat omhändertagande än kompostering

Omhändertagande av avfall på fastighet måste kunna ske utan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kommunen kan därför normalt inte tillåta att avfall eldas upp, grävs ned eller bortskaffas på annat likvärdigt sätt.

För trädgårdsavfall och latrin gäller dock särskilda bestämmelser som framgår av 8 § respektive 9 §.

17 § Befrielse från hämtning och tömning

17.1 Befrielse från sophämtning på begäran av fastighetsinnehavare

Ansökan (se 15.1) om befrielse från sophämtning ska lämnas in senast två månader före avsedd period. Befrielse beviljas för högst fem år i taget.

Efter ansökan och i enskilda fall kan fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare tillåtas att själva transportera bort hushållssopor enligt 6 § som uppkommit hos dem och som annars skulle hämtats av kommunen. Förutsättningarna för sådan befrielse är att:

a) sökanden omhändertar sitt köks/matavfall enligt 16 § i enlighet med kommunens föreskrifter,
b) sökande på ett övertygande sätt kan visa att mängden sopor är så liten att även kvartalshämtning enligt 18 § inte erfordras,
c) sökanden tecknat avtal med teknik- och servicenämnden om att lämna farligt avfall och grovavfall till av teknik- och servicenämnden anvisad plats,
d) risken för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön bedöms försumbar.

Vid byte av fastighetsägare sker automatiskt påkoppling av sophämtning.

17.2 Befrielse från sophämtning på grund av trafiktekniska orsaker

För fastighet som på grund av vägstandard, eller annan trafikteknisk orsak är svår att nå med ordinarie hämtningsfordon kan teknik- och servicenämnden träffa en särskild överenskommelse med fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren med ledning av punkterna a), c) och d) i 17.1 ovan. Se 5.3 § eller bilaga 1 punkt 13 för körbar väg.

17.3 Befrielse från slamtömning

Ansökan (se 15.1) om befrielse från slamtömning enligt 11 § ska vara inlämnad senast en månad före avsedd period.

Befrielse beviljas för högst tio år i taget under förutsättning att slam som uppkommer på fastigheten omhändertas i enlighet med 16 §. Vid byte av

fastighetsägare sker automatiskt påkoppling av slamtömning. Efter tio år ska fastighetsägaren ansöka om ny dispens hos miljönämnden.

17.4 Befrielse från slamtömning på grund av trafiktekniska orsaker

För fastighet som på grund av vägstandard eller annan trafikteknisk orsak är svår att nå med ordinarie hämtningsfordon kan teknik- och servicenämnden träffa en särskild överenskommelse om befrielse med fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren efter samråd med miljökontoret. Se bilaga 1 punkt 13 för körbar väg.

18 § Förlängt hämtningsintervall

18.1 Hushållssopor enligt 6 §

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan (se 15.2) få ordinarie hämtningsintervall för hushållssopor enligt 6 § minskat till en gång var fjärde vecka inom planlagt område och samlad bebyggelse, samt till 4 ggr/år vid övrig bebyggelse. Förutsättningarna för sådan förlängning är att:

a. sökanden omhändertar sitt köks/matavfall enligt 16 §,
b. det är uppenbart att behov av hämtning med tätare intervall inte föreligger,
c. den sopmängd som ska hämtas ryms i en sopbehållare av den storlek som teknik- och servicenämnden normalt använder i hämtningsområdet och att
d. förlängningen kan medges utan att risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön uppkommer.

Fastighetsinnehavaren måste uppfylla kraven under hela perioden. Klagomål, ägarbyte och övrigt ej uppfyllda krav enligt § 18.1 leder det till påkoppling.

18.2 Slam enligt 11 §

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan (se 15.2) få ordinarie hämtningsintervall för slam enligt 11 § minskat till vartannat år. Förutsättningarna för sådan förlängning är att:

a. avloppstillstånd finns,
b. avloppsanordningen är utformad enligt tillstånd och har god funktion
c. avloppsanordningen är lågt belastad.

19 § Uppehåll i hämtningen

Ansökan (se 15.2) om uppehåll ska vara inlämnad senast en månad före avsedd period. Uppehåll kan beviljas för sex respektive tolv månader i taget.

19.1 Uppehåll i hämtning av sopor

För permanentbostad kan uppehåll i sophämtning medges om fastighetsinnehavaren kan intyga att fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande period av minst 6 månader. För fritidshus gäller

motsvarande regler om fastigheten inte kommer att utnyttjas under perioden maj t.o.m. september.

19.2 Uppehåll i tömning av slam från enskild avloppsanläggning

Uppehåll i tömning av slam från slamavskiljare, sluten tank och fettavskiljare kan medges om fastighetsinnehavaren kan intyga att fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande period av 12 månader.

20-21 § Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

20 § Ikraftträdande

Denna renhållningsordning träder i kraft 20XX-XX-XX då renhållningsordning som antagits av kommunfullmäktige 2002-11-19 upphör att gälla.

21 § Övergångsbestämmelser

21.1 Undantag från renhållningsordningens föreskrifter

För undantag (jfr 15 § -19 §) som miljönämnden eller teknik- och servicenämnden har medgivit med stöd av tidigare renhållningsordningar gäller följande övergångsbestämmelser:

Undantag som är tidsbegränsat fortsätter att gälla den tidsperiod som anges i miljönämndens eller teknik- och servicenämndens beslut.

Bilaga 1 till Renhållningsordning för Marks Kommun

A Förklaring av vissa uttryck[10]

1 Med hantering av avfall avses en verksamhet som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande.
2 Med insamling avses uppsamling, sortering eller blandning av avfall för vidare transport.
3 Med återvinning avses t.ex. utnyttjande av material och kompost samt utvinning av energi.
4 Med bortskaffande avses t.ex. deponering på avfallsupplag, förbränning för destruktion samt nedgrävning eller eldning på fastighet.
5 Med brännbart avfall avses sådant avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen startat.
6 Med behållarplats eller avfallsutrymme menas plats/utrymme varifrån avfallsbehållare, dess innehåll eller löst avfall hämtas av kommunen på meddelad hämtningsdag. Tömd sopbehållare ställs tillbaka av kommunen på samma plats varifrån den hämtats. Fastighetsinnehavare får de dagar då hämtning inte sker ha behållare placerad på annan plats på fastigheten om han finner så fördelaktigt.
7 Till återvinningscentralen vid Skene Skog får enskilda hushåll transportera och avlämna återvinningsbara material, trädgårdskompost, elektronikprodukter, maskiner för kök och tvätt, kläder, farligt avfall och batterier enligt kommunens anvisningar.
8 Containrar för grovavfall ställs ut tillfälligt på olika platser fyra gånger per år; till dessa får enskilda hushåll transportera och avlämna grovavfall enligt kommunens anvisningar.
9 Miljöbilen ställs upp tillfälligt på olika platser några gånger per år; till denna kan enskilda hushåll transportera och avlämna sitt farliga avfall.
10 Vid avfallsanläggningen Skene Skog mottas grov- och trädgårdsavfall som inte kan lämnas på återvinningscentralen.
11 Återvinningsstationer är obemannade platser med containrar och liknande behållare för returpapper och förpackningar som ska omhändertas av förpackningsproducenter.
12 En gemensam avfallslösning kan bestå av 10-40 hushåll som i förening anordnar en gemensam källsorteringsstation där hushållen i föreningen kan avlämna tidningar, förpackningar och/eller hushållssopor. Föreningen bekostar uppförande och underhåll av stationen samt bestämmer var den ska placeras i sitt bostadsområde. Föreningen tecknar avtal med kommunen om egentransport av sopor till stationen, om avgifter mm. Mer information samt hjälp med att bilda gemensamma avfallslösningar kan erhållas av teknik- och serviceförvaltningen.
13 Med körbar väg menas att sopbil och slambilen ska kunna tas sig fram obehindrat. Vägen ska vara dimensionerad för en totalvikt av 26 ton.

---

[10] För ytterligare information, se Avfallsförordningen (SFS 2001:1063).

Vägen ska ha en vändplats för fordonen, information hur vändplats kan utformas finns att tillgå hos teknik- och serviceförvaltningen i Marks kommun. Vägen ska vara röjd från nedhängande grenar och utstickande buskar.

14 Kärl är den behållare som man slänger sina sopor i. Ett kärl kallas för soptunna till vardags. I Marks kommun är hela insamlingssystemet utformat att man slänger sitt matavfall i en svart påse och sitt brännbara avfall i en ljuspåse. Dessa bägge påsarna delar sen plats i kärlet/soptunnan. Vid behandlingsanläggningen sorteras dessa påsar optiskt för vidare behandling.

15 Behållare är ett förvaringskärl för olika typer av avfall. Det kan vara för batterier, glödlampor, brännbart avfall från hushåll i ljus påse, matavfall i svart påse etc.

B. Avfallsslag

Avfall indelas i tio huvudgrupper enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om kommunal avfallsplanering.

Grp	Avfallsslag och benämning
1	Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall.
2	Park- och trädgårdsavfall.
3	Bygg- och rivningsavfall samt jord- och schaktmassor.
4	Avfall från energiutvinning.
5	Avfall från behandling av kommunalt avloppsvatten.
6	Avfall från behandling av industriellt avloppsvatten.
7	Avfall från utvinning av mineral produkter och fossila bränslen.
8	Branschspecifikt industriavfall.
9	Ej branschspecifikt industriavfall.
10	Specialavfall (farligt avfall och annat specialavfall).

C. Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall

C.1 Vissa definitioner

Med hushållsavfall avses avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet[11].

Vid osäkerhet om vad som ingår i nedan angivna hushållsavfall avgörs frågan av miljönämnden.

Avfall som kommer från hushåll

Som exempel på avfall som kommer från hushåll kan nämnas sopor (inkl köksavfall), latrin samt slam från slambrunnar och slamtankar. Till hushållsavfall räknas också skrymmande avfall som exempelvis utrangerade möbler, cyklar och

[11] Källa: 15 kap. 2 § miljöbalken

liknande föremål. Dit räknas även överblivna läkemedel samt miljöfarliga batterier, oljerester, färgrester, rester av bekämpningsmedel och annat farligt avfall som ingår som beståndsdel i avfall som kommer från hushåll.

Begreppet hushållsavfall har en sådan omfattning att det svarar mot det behov av borttransport av avfall som regelmässigt uppkommer vid nyttjande av mark och byggnad för bostadsändamål.

Avfall som är jämförligt med avfall från hushåll

Med avfall från annan verksamhet som är jämförligt med hushållsavfall menas avfall från industrier, affärsrörelser och annan likartad verksamhet som i renhållningssammanhang är jämförligt med avfall som kommer från hushåll. Det är sådant avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor oavsett ändamål eller verksamhet uppehåller sig inom en lokal eller i en anläggning.

I begreppet ingår bl.a. köksavfall (inkl fettavskiljarslam) städningssopor och toalettavfall från lokaler eller verksamhet som inte i första hand är avsedd att tillgodose ett bostadsbehov. Som exempel kan nämnas sådant avfall från:

- hotell, restaurang, omklädningsrum och personalmatsal,
- järnvägs- och busstation
- skolor och fritidsanläggningar
- samlingslokaler

I begreppet ingår också:

- sedvanligt kontorsavfall
- konventionellt avfall från sjukhus och andra vårdinrättningar
- övrigt i handel och hantverk uppkommande avfall, som med hänsyn till art och mängd är jämförligt med avfall från hushåll

C.2 Vissa hanteringsanvisningar

Kemikalier o dyl.

Olja, lösningsmedel, färg, fotovätska, syra och liknande farliga avfall ska lämnas till återvinningscentral eller miljöbil. Inlämnat avfall ska vara väl förpackat så att det kan samlas in, transporteras och lagras utan risk för personal och utrustning.

Förpackning ska helst vara original (om den är hel), eller märkt med innehåll eller hur avfallet har använts. Olika kemikalier får inte blandas med varandra.

Läkemedelsrester

Läkemedelsrester, och andra förbrukade apoteksvaror lämnas till apoteket.

Avfall som uppkommer inom egensjukvård och hemsjukvård.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska den som utför vården i hemmet samla in det avfall som uppkommer. För hantering av använda sprutspetsar inom hemmen rekommenderas användning av därtill särskilt utformad behållare som kan erhållas från apoteket. När behållaren är full kan den lämnas till apoteket.

För övrigt skärande/stickande/smittförande avfall hänvisas till vårdcentralerna eller hemsjukvården.

Batterier[12]

Kasserade småbatterier ska lämnas till kommunens insamling som omfattar återvinningscentral, miljöbil, inlämningsställen som samarbetar med kommunen vid insamling. Batterier kan även lämnas till de försäljningsställen som tar emot kasserade batterier.

Försäljare av varor med inbyggda miljöfarliga batterier är skyldig att återta dessa varor samt se till att miljöfarliga batterier är demonterade innan de lämnas vidare till kommunens insamling.

Blybatterier med en vikt över tre kilogram ska i första hand lämnas till försäljningsställe eller skrotföretag men får också lämnas in till återvinningscentral (jfr även D.2 nedan).

Lysrör och elektronikavfall

Lysrör, lågenergilampor och elektronikavfall ska lämnas till försäljningsställe som tar emot sådant avfall eller till Skene Skogs återvinningscentral.

Kasserade varor med inbyggda miljöfarliga batterier återlämnas till försäljningsställe men kan även lämnas till återvinningscentral om batterierna är demonterade.

C.3 Acceptabla volymvikter på olika behållarstorlekar

För avfallsbehållare som hanteras manuellt accepteras - beroende på dragvägsbeläggning, väglag, lutning mm - normalt de volymvikter som anges i tabellen.

Behållare	Normalt högst (kg/m^3)	Enstaka tillfälle högst (kg/m^3)
90-150 liter	150	200
150-190 liter	125	200
200-300 liter	120	200
310-590 liter	110	150

[12] Källa: Förordning om batterier (SFS 1997:645)

600-800 liter	100	150

D. Annat avfall än hushållsavfall

Observera den uppgiftsskyldighet som föreligger enligt 13 § avfallsförordningen för den som bedriver yrkesmässig verksamhet där annat avfall än hushållsavfall uppkommer, samt för den som omhändertar eller transporterar avfallet.

D.1 Produktionsavfall o dylikt

Avfall av grp B.2 - B.9 kan avfallslämnaren transportera för återvinning och/eller bortskaffande till avfallsanläggning som har tillstånd att motta sådana avfall. Uppgift om anläggningar samt vilka avfall de kan motta kan lämnas av teknik- och serviceförvaltningen som också kan ge råd om hur avfallen bör förvaras och sorteras innan de transporteras bort.

Vid avfallsanläggningen Skene Skog mottas främst avfallen B.2 och B.9. Uppgift om villkor mm som gäller mottagningen lämnas av teknik- och serviceförvaltningen.

Enligt plan- och bygglagen ska rivningsplan upprättas före rivning av byggnad. I planen redovisas utförd inventering av hälso- och miljöskadliga ämnen och material.

D.2 Farligt avfall

Avfallsslag B.10 dvs. farligt avfall kan efter beställning hämtas och transporteras bort av kommunen anlitad entreprenör eller annan av länsstyrelsen godkänd entreprenör.

Den som bedriver verksamhet där farligt avfall uppkommer kan enligt 27 § avfallsförordningen om farligt avfall, själv få transportera avfallet med beaktande av gällande lagar och bestämmelser. Anmälan/ansökan ställs till länsstyrelsen.

- Farligt avfall är bl.a. följande:
- Lösningsmedel
- Aerosoler t.ex. sprayburkar
- Färgavfall
- Surt och basiskt avfall
- Spillolja
- Oljefilter
- Småkemikalier t.ex. nagellack och aceton
- Batterier av olika slag

Som farligt avfall räknas även asbestavfall, saneringsavfall (förorenade massor), oljeblandat vatten och slam från oljeavskiljare, slam från biltvättanläggning, kasserade oljefilter, bil- och båtbatterier, smittfarligt avfall mm.

Asbestavfall och saneringsavfall (förorenade massor)

Mindre mängd asbest från hushåll ska vara väl emballerat i plast så asbest inte kan läcka ut samt vara väl märkt vid avlämnandet. Den emballerade asbesten samlas i särskilt utformad container på Skene Skog för vidare transport till deponi.

Oljeförorenade massor och annat saneringsavfall avlämnas till anläggning som har tillstånd för mottagning och behandling av dessa avfallsslag.

Bil- och båtbatterier

Den som saluför blybatterier med en vikt över tre kilogram (t.ex. bil- och båtbatterier) är skyldig att ta emot kasserade sådana batterier och att transportera dem till en anläggning för återvinning eller bortskaffande.

E. Vissa avfall som omfattas av producentansvar

E.1 Tidningar och förpackningar

Tidningar och förpackningar som sorterats ut av hushållen ingår sedan 1994 inte i det kommunala ansvaret. För insamling och återvinning av dessa varor svarar sex materialbolag som bildats av de som producerat varorna.

Materialbolagen anger förutsättningarna: dvs. servicegrad, metod, vad insamlingen får kosta samt hur den ska samordnas. Bland annat förordas bringsystemet[13]. Kostnaden för insamlingen tar producenterna ut som förpackningsavgifter, vilka ingår i de priser som hushållen betalar vid sina inköp.

Skyldighet att sortera ut returpapper[14]

Producentansvaret omfattar returpapper varmed avses tidningar. Med tidningar jämställs tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper.

Med producent menas den som yrkesmässigt för distribution inom Sverige: tillverkar och importerar sådant papper som tidningar trycks på, trycker eller låter trycka tidningar eller importerar tidningar. En producent ska se till att lämpliga insamlingssystem tillhandahålls för att underlätta för hushåll och andra att sortera ut returpapper. Kommunen ska informera hushåll och andra om sorteringen, insamlingen och borttransporten. Producenten ska se till att returpapper transporteras bort samt materialåtervinns eller tas om hand på ett annat miljömässigt godtagbart sätt.

---

13 Bringsystemet bygger på att hushållen själva "överbringar" (lämnar) kasserade varor och förpackningar till återvinningsstationerna.

14 Förordning om producentansvar för returpapper

Hushåll och andra konsumenter av tidningar ska sortera ut returpapper från hushållsavfall och annat avfall och lämna det för insamling i de insamlingssystem

som producenterna tillhandahåller.

Skyldighet att sortera ut förpackningar[15]

Producentansvaret omfattar alla förpackningar av papper, kartong, wellpapp, plast (hård och mjuk), metall (stålplåt, aluminium) samt glas.

Med producent avses den som yrkesmässigt tillverkar eller till Sverige för in eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning. En producent ska se till att insamlingssystem tillhandahålls för att underlätta för hushåll och andra att sortera ut förpackningar. Kommunen skall informera hushåll och andra om sorteringen, insamlingen och borttransporten. Producenterna skall se till att utsorterade förpackningar som hushållen har lämnat i producenternas insamlingssystem transporteras bort samt återanvänds, återvinns eller tas om hand på ett annat miljömässigt godtagbart sätt.

Hushåll och andra förbrukare ska sortera ut förpackningar från hushållsavfall och lämna dem för borttransport i insamlingssystem som producenterna tillhandahåller.

Insamlingen i Marks kommun

I Marks kommun finns för närvarande 15 återvinningsstationer för glas, metall, plast, kartong och tidningar. Därutöver kan materialbolagens entreprenör - i vissa fall och mot särskild avgift - erbjuda villaföreningar, bostadsbolag, bostadsrättsföreningar med flera, hämtning av returpapper och förpackningar direkt vid fastigheten.

E.2 Däck från fordon

I förordningen (SFS 1994:1236) om producentansvar för däck, nya såväl som regummerade, stadgas att den som i Sverige yrkesmässigt tillverkar, importerar eller säljer däck har en skyldighet att se till att uttjänta däck tas om hand på ett miljömässigt godtagbart sätt.

Skyldigheten omfattar också att underlätta återlämnandet av uttjänta däck. Hushåll och andra förbrukare ska därför kunna lämna sina uttjänta fordonsdäck till de producenter som anges i förordningen.

E.3 Elprodukter

Från den 1 juli 2001 gäller en lag om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer (SFS 2000:208). Där ett utökat ansvar för elektriska samt elektroniska produkter kom 2005 (SFS 2005:210). Detta ansvar gäller dock tills

[15] Förordning om producentansvar för förpackningar

vidare inte värmepumputrustningar, varför en behandlingsavgift tas ut av kommunen vid inlämnade av denna produkt.

Den kräver att alla uttjänta elprodukter tas omhand. Produkternas innehåll av metaller, andra värdefulla material och energi används till återvinning. Detta utförs av utbildad personal, som även tar bort eventuella miljöfarliga komponenter. Lagen förbjuder uttryckligen att elprodukter deponeras eller förbrännes utan föregående behandling. Kommunen och producenterna samverkar kring ett gemensamt insamlingssystem, elretur. Där kan hushållen utan avgift lämna ifrån sig alla gamla elprodukter från hemmet. Elreturs mottagningsstation drivs av kommunen. Den är en del av kommunens redan existerande, bemannade återvinningscentral.

Hushåll och andra förbrukare ska sortera ut elprodukter från hushållsavfall och lämna dem för borttransport i insamlingssystem som producenterna tillhandahåller.

_____